

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 10.7.2007
KOM(2007) 394 lõplik

KOMISJONI TEATIS

**äriühingute lihtsustatud majanduskeskkonna kohta äriühinguõiguse, raamatupidamise
ning auditeerimise valdkonnas**

KOMISJONI TEATIS

äriühingute lihtsustatud majanduskeskkonna kohta äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonnas

8.–9. märtsi 2007. aasta Euroopa Ülemkogu rõhutas halduskoormuse vähendamise tähtsust Euroopa majanduse elavdamisel, eriti arvestades sellest VKEdele tulenevat võimalikku kasu. Ülemkogul rõhutati, et halduskoormuse vähendamiseks ELis peavad EL ja liikmesriigid tegema ühiselt suuri jõupingutusi¹.

Komisjon on visandanud tee selle eesmärgi saavutamiseks 14. novembril 2006. aastal vastuvõetud ajakohastatud lihtsustamisprogrammi² ning halduskulude mõõtmise ja halduskoormuse vähendamise põhielementide³ vastuvõtmisega. Kõnealuseid dokumente täiendati 24. jaanuaril 2007. aastal vastuvõetud tegevusprogrammiga⁴. Mõlemas programmis rõhutatakse vajadust luua selgeid majanduslikke eeliseid.

Kõnealuse algatuse esmatähtsad valdkonnad on Euroopa äriühinguõigus, raamatupidamine ning auditeerimine. Mitme liikmesriigi esimesed analüüsid on näidanud, et ELi eeskirjad nendes valdkondades on põhjustanud eriti suuri halduskulusid⁵. Samal ajal on komisjon hakanud mõõtma äriühinguõiguse ja raamatupidamisega seotud halduskulusid Euroopa Liidus, nagu teatati 2006. aasta novembris^{6,7}. ELi õigustiku põhjalik läbivaatamine asjaomastes valdkondades on hädavajalik selleks, et Euroopa ettevõtjad saaksid tõhusamalt konkureerida ning olla edukamad tugeva konkurentsiga üleilmses keskkonnas.

Kõnealune algatus aitab kaasa ühtse turu käimasolevale läbivaatamisele, mille komisjon algatas 2006. aasta mais kodanikekeskse tegevuskava osana⁸. Eriti toetatakse sellega hästi korraldatud Euroopa õigusruumi loomist, mille käigus hinnatakse kriitiliselt seda, kuidas saaks olemasolevaid seadusi parandada ja halduskoormust vähendada.

¹ Euroopa Ülemkogu Brüsseli kohtumise eesistujariigi järeldused – dokument 7224/07, järeldus 1.

² Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa Liidu parema õigusloome strateegiline ülevaade” (KOM(2006)689 (lõplik), ELT C 78, 11.4.2007, lk 9).

³ Komisjoni 14. novembri 2006. aasta töödokument „Halduskulude mõõtmine ja halduskoormuse vähendamine Euroopa Liidus” (KOM(2006)691 (lõplik)).

⁴ Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Halduskoormuse vähendamise tegevusprogramm Euroopa Liidus” (KOM(2007)23 (lõplik), *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁵ Vt KOM(2006)689

⁶ Vt Komisjoni 14. novembri 2006. aasta töödokument „Õiguskeskonna lihtsustamise strateegiat käsitlev esimene eduaruanne” (KOM(2006)690 (lõplik), lk 12): „Komisjonil on enne selle aasta lõppu kavas käivitada laiaulatuslik algatus, et teha kindlaks äriühinguõiguse direktiivide täitmisega kaasnevad halduskulud ning leida koos liikmesriikide ja sidusrühmadega võimalusi nende kulude vähendamiseks. Selle algatuse tulemused esitatakse teatistes 2007. aasta teisel poolel.”

⁷ Praegu käimasolevat mõõtmist teostatakse välisekspertide abiga. Selle algatuse tulemused kanduvad kõnealuse valdkonna tulevaste seaduseelnõudega kaasaskäivatesse kõigisse mõjuhinnangutesse.

⁸ Esimene vahearuanne esitati Euroopa Ülemkogule 2007. aasta märtsis (Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühtne turg kodanikele” – vahearuanne 2007. aasta kevadisele Euroopa Ülemkogule ((KOM(2007)60 (lõplik), *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata)).

1. MILLEKS LIITSUSTADA EUROOPA ÄRIÜHINGUÕIGUST?

Kuna äriühinguõigus ja raamatupidamine on ühisturu loomise kesksed elemendid, olid need ühed esimestest Euroopa tasandil ühtlustatud seadusandluse valdkondadest. Auditeerimise valdkond järgnes kohe seejärel (kohustuslikku auditit käsitleva kaheksanda direktiivi esimene versioon pärineb 80ndate algusest)⁹. Pärast seda on asjaomaseid direktiive ja määrusi mitmeid kordi ajakohastatud, et kohandada neid vastavalt uutele arengusuundadele¹⁰. Mitmed kõnealused muudatused on hiljutised ning kulub veel aega, enne kui nende mõju saab mõõta ja kindlaks määrata. Ükski ajakohastamismeede ei käsitlenud siiski asjakohaste direktiivide reguleerimisala või põhisisu. Pärast vastuvõtmist on kõnealused direktiivid oma põhiolemuselt jäänud samaks.

Viimase kahekümne-kolmekümne aasta jooksul on Euroopa äriühingute majanduskeskkond seoses majanduse üleilmastumise ning tehnoloogia põhjaneva arenguga kiiresti muutunud. Õiguskeskkond on samuti arenenud seoses rahvusvaheliste standardite vastuvõtmisega raamatupidamisvaldkonnas ning Euroopa Ühenduste Kohtu kohtupraktika arendamisega. Viimastel aastatel on kohtupraktika aidanud selgitada asutamislepingus sätestatud põhivabaduste reguleerimisala ning soodustanud äriühingute mobiilsuse suurenemist Euroopa Liidus.

Asjaomastest arengutest lähtuvalt tuleb kehtivad ELi direktiivid läbi vaadata, et hinnata nende jätkuvat asjakohasust. Sellise hindamise käigus peab arvesse võtma parema õigusloome ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid.

2. TULEVIKUPLAANID

Riigisiseseid olukordi käsitlevate teatavate äriühinguõiguse alaste direktiivide puhul on kaks olulist edasiminekuvõimalust.

- **Esimene võimalus** on tegeleda küsimusega, kas kõik kehtivad direktiivid on täna endiselt vajalikud või tuleks ELi õigustikku äriühinguõiguse vallas vähendada selliste õigusaktideni, mis tegelevad konkreetsetelt piiriüleste probleemidega.
- **Teine ja kitsam võimalus** hõlmab keskendumist üksnes konkreetsetele üksikutele lihtsustamismeetmetele, et aidata ELi äriühinguid.

Tundub, et äriühinguõigust hõlmava ülejäänud õigustiku puhul, milles käsitletakse konkreetseid piiriüleseid probleeme ning raamatupidamise ja auditeerimise valdkonda, on üksikud lihtsustamismeetmed õigeks lähenemisviisiks. Raamatupidamise ja auditeerimise valdkonnas tuleks keskenduda VKEd e halduskoormuse vähendamisele, kuna nende vastavad

⁹ **1. lisas** on esitatud äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonna peamised meetmed. Siseturualaste õigusaktide lihtsustamisprotsessi (SLIM) neljanda etapi raames ajakohastati äriühinguõiguse esimest ja teist direktiivi; lisaks sellele ajakohastati neljandat ja seitsmendat direktiivi, võeti vastu äriühinguõiguse kümnes direktiiv piiriülese ühinemise kohta ning direktiiv aktsionäride hääleõiguse kohta. Tänu raamatupidamise ja auditeerimise valdkonnas saavutatud rahvusvahelise ühtlustamise tasemele on heaks kiidetud uued standardid, mis võimaldavad läbipaistvust ning suurendavad raamatupidamise aastaaruannete usaldusväärsust. Seepärast on rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite (IAS) määrase kohaselt nõutav, et väärtpaberibörsil noteeritud äriühingud kasutaksid konsolideeritud aruannete koostamisel rahvusvahelisi finantsaruandlusstandardeid (IFRS). Lisaks võeti 2006. aastal vastu uus direktiiv kohustusliku auditi kohta.

kulud on eriti suured, kuid kõik äriühingud peaksid äriühinguõiguse valdkonna lihtsustamismeetmetest kasu saama.

Käesoleva teatisega soovib komisjon esitada oma esimesed sellekohased arvamused ning käivitada liikmesriike, Euroopa Parlamenti ning sidusrühmi kaasava arutelu, et teha kindlaks äriühinguõiguse, raamatupidamise ning auditeerimise valdkonna sobivaimad meetmed, et aidata Euroopa äriühingud siseturul ning muuta nad üleilmselt konkurentsivõimelisemaks. Eesmärk on saavutada tulevikuplaanide osas poliitiline konsensus, et 2008. aasta alguseks oleks võimalik esitada asjakohaseid seaduseelnõusid.

Sidusrühmi kutsutakse üles tegema märkusi püstitatud küsimuste ning käesolevas dokumendis ja selle lisades esitatud ettepanekute kohta. Samuti võivad sidusrühmad esitada lisaettepanekuid täiendavate lihtsustamismeetmete kohta.

Selline tegevus peaks põhinema 8.–9. märtsil Euroopa Ülemkogul rõhutatud arusaamal, et ELi tasandil võetavad lihtsustamismeetmed saavad olla tõhusad ainult siis, kui liikmesriigid toetavad riiklikul tasandil täielikult selliseid ELi tasandil võetud meetmeid, ja kui liikmesriigid kasutavad juba praegu olemasolevaid ELi õiguse kohaseid võimalusi, selleks et vähendada äriühingute koormust ELis. Üksnes kombineeritud strateegia võimaldab äriühingutel saada kasu majanduskeskkonna märgatavast parandamisest.

3. KUI PALJU ON VAJA REGULEERIDA EUROOPA ÄRIÜHINGUÕIGUSE VALDKONDA?

3.1. Üldine lähenemisviis Euroopa äriühinguõigusele

Tänapäeval nõuab äriühingute suurenenud mobiilsus ELis ja rahvusvahelisel tasandil paindlikku käitumist äriühinguõiguse valdkonna pidevalt muutuvast keskkonnast. Muutustega saab toime tulla üksnes siis, kui liikmesriigid on suutelised uutele arengutele kiiresti reageerima. Sellises olukorras võib mõnikord näida, et jäik ja ühtlustatud Euroopa raamistik pigem takistab uuenduste tegemist, kui toob siseturule kasu. Lisaks sõltub äriühingute konkurentsivõime ka tegevusega otseselt või kaudselt seotud halduskulude tasemest. Mõned sellised kulud tulenevad ELi eeskirjadest. Tuleks küsida, kas kõnealuste eeskirjade eelised kaaluvad kõigil juhtudel üles nendega seotud kulud.

Samas on ühtlustamisel äriühingute konkurentsivõimele ka positiivne mõju. Ühtlustamine on piiriüleste turgude puhul tugevaks küljeks ning see võib selgitada kahe või enama kaasatud riigi õigussüsteemide suhet. Samuti suurendab see õiguskindlust. Sama kehtib ka juhul, kui on kehtestatud läbipaistvuse miinimumnõuded, et kaitsta kolmanda osalisi äriühingute suurenenud mobiilsusest tulenevate võimalike ohtude eest. Sellisel juhul loovad ühised eeskirjad aluse usalduseks, mis on vajalik siseturu toimimiseks.

Olukord võib olla erinev aga selliste direktiivide nagu äriühinguõiguse kolmanda, kuuenda, teise ja kaheteistkümnenda direktiivi puhul. Kõnealustes direktiivides käsitletakse peamiselt riigisiseseid olukordi ning nende eesmärk ei ole lahendada konkreetseid piiriüleseid probleeme.

3.1.1. 1. valikuvõimalus: Keskendumine piiriülestele probleemidele

Äriühinguõiguse kolmanda ja kuuenda direktiiviga reguleeritakse aktsiaseltside ühinemisi ja jagunemisi ühe liikmesriigi piires. Kõnealused eeskirjad võeti vastu mõnikümmend aastat tagasi ning sel võimaldati nende abil äriühingutele pakkuda uusi võimalusi ja edendada siseturgu. Tänapäeval tagatakse asjaomaste eeskirjadega aktsiaseltside aktsionäridele ja võlausaldajatele Euroopa Liidus minimaalne kaitsetase.

Täielik ühtlustamine ei ole kõnealuste direktiividega ette nähtud ja seega ei loo nad võrdseid tingimusi; mõned eeskirjad on liikmesriikides jätkuvalt erinevad. Samas takistavad ELi õiguse miinimumnõuded liikmesriike kohandamast siseriiklikke seadusi vastavalt muutuvatele vajadustele. Siit ka küsimus, kas nendest direktiividest tulenevad eelised õigustavad ettevõtjatele seatavaid piiranguid.

Sarnased kaalutlused kehtivad ka aktsiaseltside kapitali käsitleva **äriühinguõiguse teise direktiivi** puhul. Direktiivis sätestatud kapitali säilitamise süsteemi üle on arutletud juba pikka aega, seega tuleks vähemalt kaaluda asjaomase süsteemi läbivaatamist, et äriühingud saaksid olla paindlikumad aktsionäridele tehtavate jaotamiste osas¹¹. Mõnes liikmesriigis on loodud uued äriühinguõiguse teise direktiivi reguleerimisalasse mittekuuluvad siseriiklikud õiguslikud vormid, et pakkuda direktiivis puuduvat paindlikkust, eriti seoses miinimumkapitali nõuetega.

Kaheteistkümmes direktiiv on põhimõtteliselt paindlik, sest sellega võimaldati üksikisikutel asutada liikmesriikides aktsiaseltse: enne direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmist oli selleks vaja rohkem kui ühte osanikku.

Samas seatakse kõnealuse direktiiv mitmed miinimumnõuded sellise äriühingu töökorrale. Küsimus on selles, kas sellised piirangud tuleb kindlaks määrata ELi tasandil.

Kõigil neil juhtudel arvab komisjon, et üks mõeldav valikuvõimalus on tunnistada asjaomased ELi eeskirjad kehtetuks ning suurendada paindlikkust, lubades liikmesriikidel kindlaks määrata asjaomastes valdkondades kehtivad tingimused. Komisjon on tõepoolest arvamusel, et selline lähenemisviis sobib kõige paremini kokku parema õigusloome põhimõtetega ja vajadusega luua 21. sajandiks ELi jaoks paindlik äriühinguõiguse õigustik.

Sidusrühmi kutsutakse üles avaldama arvamust selle kohta, kas:

- kolmandas ja kuuendas direktiivis sätestatud siseriiklikud ühinemised ja jagunemised,
- aktsiaseltside kapitali käsitlevad eeskirjad või vähemalt teises direktiivis sätestatud kapitali säilitamise süsteem, ja /või
- kaheteistkümnendas direktiivis sätestatud ühe osanikuga osaühingute eeskirjad

¹¹ Komisjoni 2006. aasta septembris algatatud käimasolev uuring käsitleb alternatiivi äriühinguõiguse teises direktiivis sätestatud kapitali säilitamise süsteemile ning annab täiendavat teavet, mis peaks lihtsustama hindamist selles küsimuses.

tuleks täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistada.

Kui arvatakse, et kehtetuks tunnistamine ei ole asjakohane, siis tuleks selgitada, millised on asjaomaste eeskirjade eelised ELi tasandil ning miks sellised eelised kaaluvad üles nendest tulenevad kulud.

3.1.2. 2. valikuvõimalus: Põhimõtetest lähtuv üldisem reguleerimine

Eespool viidatud direktiivide täielik kehtetuks tunnistamine võib mõnele tunduda liiga kaugeleulatuvana. Sellisel juhul tuleks äriühinguõiguse kolmandat, kuuendat ja nähtavasti ka teist direktiivi vähemalt osaliselt lihtsustada. Praegusel kujul sisaldavad kõnealused direktiivid eeskirju, mis on nii üksikasjalikud, et jätavad liikmesriikidele vähe paindlikkust vastavate siseriiklike süsteemide kohandamiseks ettevõtjate ja sidusrühmade üldiste kasvavate vajadustega.

Halduskoormuse vähendamise tegevusprogrammi ühe meetmena esitas komisjon 7. märtsil 2007 esimese ettepaneku kolmanda ja kuuenda direktiivi lihtsustamise kohta¹² ning 8.–9. märtsi 2007. aasta Euroopa Ülemkogu¹³ kinnitas selle.

Lisaks kõnesolevale muudatusele on veel olulisemaid muudatusi, mida tuleks käsitleda. Eelkõige mitmed kolmandas ja kuuendas direktiivis sätestatud aruandlusnõuded tunduvad tänapäeval liigsed.

2. lisas on esitatud üksikasjalikud ettepanekud, mis käsitlevad asjaomaseid probleeme käesoleva valikuvõimaluse raames. Lisaks võidakse pärast komisjoni praegu teostatava uuringu¹⁴ hindamist kavandada meetmeid teise direktiivi täiendavaks lihtsustamiseks.

Sidusrühmi kutsutakse üles avaldama arvamust **2. lisas** esitatud ettepanekute kohta.

Kui arvatakse, et mõni kavandatud meede ei ole asjakohane, siis tuleks selgitada, millised eelised on eeskirjade muutmata jätmisel.

3.2. Äriühinguõiguse valdkonna täiendavad lihtsustamismeetmed

Nagu eespool selgitatud, on lisaks eelmises jaos kavandatud meetmetele vaja täiendavaid samme, et lihtsustada äriühinguõiguse õigustiku teisi osasid.

See kehtib eelkõige äriühinguõiguse esimese ja üheteistkümnenda direktiivi kohta. Kõnesolevate direktiividega ettenähtud viisid äriühinguid käsitleva teabe avaldamiseks ei hõlma ikka veel kõiki võimalusi, mida tänapäevane tehnoloogia pakub.

¹² Ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 78/855/EMÜ (mis käsitleb aktsiaseltside ühinemist) ning nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ (mis käsitleb aktsiaseltside jagunemist) seoses sõltumatu eksperdi koostatud ühinemis- või jagunemisaruangetele esitatud nõuetega (KOM(2007)91, *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

¹³ Euroopa Ülemkogu Brüsseli kohtumise eesistujariigi järeldused – dokument 7224/07, järeldus 1.

¹⁴ Vt joonealune märkus 11.

Äriühinguõiguse esimese direktiivi eeskirjade kohaselt tuleb teatav liikmesriikide äriregistrisse kantav teave avaldada lisaks ka liikmesriikide ametlikes väljaannetes. Enamikul juhtudel kaasnevad avaldamisega äriühingutele mittevajalikud lisakulud. Tulevikus on neid kulusid võimalik vältida, arvestades, et tänapäeval on kogu selline teave kättesaadav Internetis elektroonilises äriregistris.

Äriühinguõiguse üheteistkümnendas direktiivis sätestatakse teatavad avalikustamismõõdu filiaalidele. Avalikustamiskohustusega seotud tõlkeid ja sertifitseerimist käsitlevate siseriiklike eeskirjade tõttu kaasneb kõnealuste nõuetega paljudele äriühingutele samuti märkimisväärne kulu. On vaja teha jõupingutusi, et vähendada asjaomaseid kulusid miinimumini, piirates ametlikke nõudeid, mida liikmesriigid saavad äriühingutele selles kontekstis kehtestada.

Sellekohased ettepanekud on esitatud **3. lisas**. Lisaks on kõnealuses lisas esitatud ettepanek kohandada Euroopa äriühingu põhikirja vastavalt Euroopa Kohtu viimase aja praktikale; see võiks toimuda samal ajal käesoleva teatisega kavandatud ajakohastamis- ja lihtsustamismeetmetega.

Sidusrühmi kutsutakse üles avaldama arvamust **3. lisas** esitatud ettepanekute kohta.

Kui arvatakse, et mõni kavandatud meede ei ole asjakohane, siis tuleks selgitada, millised eelised on eeskirjade muutmata jätmisel.

4. VKEDE RAAMATUPIDAMISE JA AUDITEERIMISE LIHTSUSTAMINE

Väikesed ja keskmise suurusega äriühingud saaksid kõnealuste direktiivide täiendavast lihtsustamisest kasu raamatupidamise ja auditeerimise valdkonnas.

Tänu neljandale, seitsmendale ja kaheksandale direktiivile on ühtlustatud auditeerimismõõdu märgatavalt tõstnud finantsaruandluse ja auditeerimise taset ELis. Kuigi kõnealuste direktiivide üldine eesmärk, milleks on hoida ning parandada raamatupidamise ja auditeerimise kvaliteeti ELis, tuleks säilitada, kaasneb asjaomastes direktiivides sätestatud nõuetega haldustöö, mida äriühingud, eriti väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, peavad tarbetult koormavaks.

VKEde halduskoormuse vähendamine on edukas siis, kui sellega tegeletakse nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil. On oluline, et erineva eesmärgiga aruandlus (näiteks maksustamist, statistikat, sotsiaalkindlustust, tööhõivet käsitlev aruandlus) ühendatakse liikmesriigi tasandil, et vähendada eri raamatupidamis- ja aruandlussüsteemide kasutamisest tulenevat koormust. Samuti võib see hõlbustada selliste elektrooniliste aruandlusvormide nagu XBRL kasutamist.

Käesolev VKEsid käsitlev lihtsustamisprojekt langeb kokku rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite nõukogu (IASB) standardiprojekti avalikustamisega, mis käsitleb kavandatud rahvusvahelisi finantsaruandlusstandardeid väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Esimese analüüsi põhjal ei usu komisjon, et töö, mida IASB praegu VKEde raamatupidamise valdkonnas teeb, oleks piisav Euroopa VKEde tegevuse lihtsustamiseks.

Selle asemel on komisjon on kindlaks teinud mitmed teised meetmeid, mille tulemuseks võiks olla märgatav lihtsustamine VKEde jaoks.

Esimene meede kõnealus kontekstis on mitte kohaldada raamatupidamise direktiive mikroettevõtjate suhtes. Selliste kõige väiksematele ettevõtjate jaoks on aastaaruannete koostamisega seotud kulud eriti koormavad. Samas puudub laialdane nõudlus nende raamatupidamisaruannete järele. Raamatupidamise direktiivides sätestatud erandiga lubatakse liikmesriikidel otsustada, millistele eeskirjadele mikroettevõtjad vastama peaksid. Sellega seoses tuleks märkida, et mitmes liikmesriigis on mikroettevõtja kategooria juba kasutusele võetud.

Seepärast kutsutakse sidusrühmi üles avaldama arvamust selle kohta, kas nad on nõus mikroettevõtjate väljajätmisega neljanda direktiivi kohaldamisalast ning nende määratlemisega järgmiste kriteeriumide alusel:

- alla kümne töötaja,
- bilansi üldsumma alla 500 000 euro ning
- käive alla 1 000 000 euro.

Lisaks kavandatakse VKEdele suunatud järgmisi lihtsustamismeetmeid.

- Laiendada piirmäärasid ületavate VKEde puhul üleminekuperioodi kahelt aastalt viiele. Pikem üleminekuperiood enne üksikasjalikumate aruannete koostamist tuleb eriti kasuks käivitamisetapis olevatele äriühingutele.
- Mitte kohaldada aruannete avaldamise nõudeid väikeste ettevõtjate suhtes.
- Võimaldada teatavatel keskmise suurusega ettevõtjatel kasutada erandeid, mis kehtivad praegu üksnes väikeste ettevõtjate suhtes. Kõnealune meede kehtiks eelkõige äriühingute suhtes, kellel liikmeskonnast tulenevalt ei oleks erilisi väliskasutaja vajadusi, ning piiramatut vastutusega äriühingute suhtes.

Täiendavaid meetmeid võidakse võtta seoses VKEdele kehtestatud piirmäärade korrapärase kohandamise korraga, konsolideerimise nõuetega ja edasilükkunud maksudega seotud raamatupidamisega ning teatavate avalikustamisnõuete eemaldamiseks.

Käesolevas jaos kavandatud meetmed on esitatud **4. lisas**.

Seepärast kutsutakse sidusrühmi üles avaldama arvamust **4. lisas** esitatud ettepanekute kohta.

Kui arvatakse, et mõni kavandatud meede ei ole asjakohane, siis tuleks selgitada, millised eelised on eeskirjade muutmata jätmisel.

5. JÄRGMISED SAMMUD

Liikmesriike, Euroopa Parlamenti ja muid sidusrühmi kutsutakse üles avaldama arvamust käesolevas teatises¹⁵ sisalduvate ettepanekute kohta, eesmärgiga luua laiapõhjaline konsensus kavandatavate muudatuste osas. Arvestades lihtsustamist käsitleva algatuse tähtaega, oodatakse arvamusi **2007. aasta oktoobri keskpaigaks**.

¹⁵ Kõnealune teatis on samuti kättesaadav:
http://ec.europa.eu/internal_market/company/simplification/index_en.htm

Käesoleva teatise järelmeetmena ja saadud tagasiside põhjal koostab komisjon täieliku ja põhjaliku mõjude hindamise, milles võetakse samuti arvesse käimasoleva halduskulude mõõtmise tulemusi. Sõltuvalt mõjude hindamise tulemustest kavatseb komisjon 2008. aasta alguses esitada seaduseelnõusid käesolevas teatises käsitletud valdkondades.

1. LISA

Esimene direktiiv: Direktiiv 68/151/EMÜ, 9. märts 1968, tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks (*EÜT L 65, 14.3.1968, lk 8*; viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta direktiiviga 2003/58/EÜ (*ELT L 221, 4.9.2003, lk 13*)).

Teine direktiiv: Teine nõukogu direktiiv 77/91/EMÜ, 13. detsember 1976, tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks (*EÜT L 26, 31.1.1977, lk 1*; viimati muudetud 6. septembri 2006. aasta direktiiviga 2006/68/EÜ (*ELT L 264, 25.9.2006, lk 32*)).

Kolmas direktiiv: Kolmas nõukogu direktiiv 78/855/EMÜ, 9. oktoober 1978, mis käsitleb aktsiaseltside ühinemist (*EÜT L 295, 20.10.1978, lk 36*).

Neljas direktiiv: Neljas nõukogu direktiiv 78/660/EMÜ, 25. juuli 1978, teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruannete kohta (*EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11*; viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiiviga 2006/46/EÜ (*ELT L 224, 16.8.2006, lk 1*)).

Kuues direktiiv: Kuues nõukogu direktiiv 82/891/EMÜ, 17. detsember 1982, mis käsitleb aktsiaseltside jagunemist (*EÜT L 378, 31.12.1982, lk 47*).

Seitsmes direktiiv: Seitsmes nõukogu direktiiv 83/349/EMÜ, 13. juuni 1983, konsolideeritud aastaaruannete kohta (*EÜT L 193, 18.7.1983*; viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiiviga 2006/46/EÜ (*ELT L 224, 16.8.2006, lk 1*)).

Kaheksas direktiiv: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/43/EÜ, 17. mai 2006, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (*ELT L 157, 9.6.2006, lk 87*).

Kümnes direktiiv: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/56/EÜ, 26. oktoober 2005, piiratud vastutusega äriühingute piiriülese ühinemise kohta (*ELT L 310, 25.11.2005, lk 1*).

Üheteistkümnes direktiiv: Üheteistkümnes nõukogu direktiiv 89/666/EMÜ, 21. detsember 1989, avalikustamismäärade kohta, mis on seotud liikmesriigis filiaali asutamisega teise liikmesriigi õigusele alluva teatud liiki äriühingu poolt (*EÜT L 395, 30.12.1989, lk 36*).

Kaheteistkümnes direktiiv: Kaheteistkümnes nõukogu äriühinguõiguse direktiiv 89/667/EMÜ, 21. detsember 1989, ühe osanikuga osahingute kohta (*EÜT L 395, 30.12.1989, lk 40*).

Ülevõtmispakkumiste direktiiv: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/25/EÜ, 21. aprill 2004, ülevõtmispakkumiste kohta (*ELT L 142, 30.4.2004, lk 12*).

Euroopa äriühingu põhikirj: Nõukogu määrus (EÜ) nr 2001/2157, 8. oktoober 2001, Euroopa äriühingu (SE) põhikirja kohta (*EÜT L 294, 10.11.2001, lk 1*).

IASi määrus: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1606/2002, 19. juuli 2002, rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (*EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1*).

2. LISA

Üksikud lihtsustamismeetmed, mis käsitlevad äriühinguõiguse kolmandat ja kuuendat direktiivi (teatise 3.1.2. jagu)

1. ÄRIÜHINGUÕIGUSE KOLMANDA JA KUUENDA DIREKTIIVI KOHASED ARUNADLUSNÕUDED

Äriühinguõiguse kolmanda ja kuuenda direktiivi kohaselt kohaldatakse ühinemiseks või jagunemiseks valmistuvate äriühingute suhtes mitmeid aruandlusnõudeid. Seega peavad asjaomaste äriühingute juht- või haldusorganid koostama **üksikasjaliku kirjaliku aruande**, milles selgitatakse jagunemis- või ühinemislepingut ja esitatakse selle õiguslikud ja majanduslikud põhjused¹⁶. Lisaks on vaja **sõltumatu eksperdi koostatud aruannet**, et hinnata eelkõige, kas kavandatav aktsiate asendussuhe on õiglane ja põhjendatud¹⁷. Lisaks tuleb koostada **raamatupidamise vahearuanne**, kui viimane raamatupidamise aastaaruanne on koostatud majandusaasta kohta, mis lõppes enam kui kuus kuud enne ühinemis- või jagunemislepingu kuupäeva¹⁸. Kui jagunemise korral on vaja koostada nii äriühinguõiguse kuuenda direktiivi kohane kui ka jagunemislepingu kohane aruanne, siis kuuenda direktiivi eeskirjad võimaldavad liikmesriikidel ette näha, et sama ekspert võib koostada mõlemad aruanded¹⁹; ei saa teha **erandit** seoses nõudega esitada mõlemad kõnealused aruanded.

Viimane nõue tundub olevat halduskoormuse tüüpiline näide. Tänapäevases majanduskeskkonnas tuleks topeltaruandlust võimaluse korral vältida, kuna sellest tulenevad äriühingutele lisakulud, mis ei loo aktsionäridele ja võlausaldajatele tegelikku lisandväärtust. Samuti tunduvad teised kolm nõuet koormavad olevat ning ELi tasandil kehtestatuna on nad vähepaindlikud. Selleks et ühinemisi ja jagunemisi lihtsustada, tundub olevat asjakohane lasta liikmesriikidel otsustada, kas nad soovivad jätta rohkem mänguruumi direktori vastutuse osas, mis võiks põhineda üldkoosoleku eriootsusel, või nõuavad nad iga juhtumi suhtes asjaomast finantsteavet käsitlevate sätete kohaldamist. Tundub, et ELi tasandil ei ole mingit põhjust selgelt eelistada ühte lahendust teisele. Selleks et kasutada ära hiljutiste ajakohastamismeetmete kõiki eeliseid, peaks aktsiate asendussuhte hindamise mehhanism arvestama paindlikkust, mis lisati 2006. aastal äriühinguõiguse teise direktiivi seoses sarnase mitterahalise sissemakse väärtuse hindamisega²⁰.

2. ÄRIÜHINGUÕIGUSE KOLMANDA JA KUUENDA DIREKTIIVI KOHANE AKTSIONÄRIDE JA VÕLAUSALDAJATE KAITSE

Direktiiviga 2006/68/EÜ, millega muudeti äriühinguõiguse teist direktiivi, ajakohastati võlausaldajate kaitsmise eeskirja kapitali vähendamise korral²¹. Üksikasjalikumalt täpsustati nende võlausaldajate, kelle nõuded eelnevad vähendamisotsuse avaldamisele, kaitsmise korda. Samuti selgitati, et kõnealused võlausaldajad peavad usutavalt näitama, et kapitali

¹⁶ Direktiivi 78/855/EMÜ artikkel 9, direktiivi 82/891/EMÜ artikkel 7.

¹⁷ Direktiivi 78/855/EMÜ artikkel 10, direktiivi 82/891/EMÜ artikkel 8.

¹⁸ Direktiivi 78/855/EMÜ artikli 11 lõike 1 punkt c, direktiivi 82/891/EMÜ artikli 9 lõike 1 punkt c.

¹⁹ Direktiivi 82/891/EMÜ artikli 8 lõige 3.

²⁰ Vt direktiivi 77/91/EÜ artikkel 10a, mis lisati direktiivi 2006/68/EÜ artikli 1 lõikega 2.

²¹ Direktiivi 77/91/EÜ artikkel 32, mis lisati direktiivi 2006/68/EÜ artikli 1 lõikega 9.

vähendamiseks seatakse ohtu nende nõuded, kui nad soovivad saada tagatist. Esimene samm kolmanda ja kuuenda direktiivi kohaste võlausaldaja kaitse alaste eeskirjade ajakohastamisel oleks viia kõnealuste direktiivide asjaomased sätted²² vastavusse uue süsteemiga.

Kuid küsimus on selles, kas on asjakohane kohaldada omandava äriühingu suhtes üldiselt sama menetlust kui omandatava äriühingu suhtes, kuigi esineb juhtumeid, kus ühinemise mõju omandava äriühingu aktsionäridele ja võlausaldajatele ei erine tavapärastest kauplemistehingutest.

Selles kontekstis tuleks märkida, et ka äriühinguõiguse teise direktiivi eeskirjadega kaitstakse aktsionäride huve. Ühinemised nõuavad sageli kapitali suurendamist, mis äriühinguõiguse teise direktiivi artikli 29 lõike 1 kohaselt viib selleni, et olemasolevatele aktsionäridele tagatakse eelisõigus. Samas piiratakse äriühinguõiguse teise direktiivi artikliga 19 ühinemisi selliste omandamiste teel, kus kapitali ei suurendata. Nagu eespool selgitatud, kaitstakse võlausaldajaid teiste eeskirjadega.

Tingimusel, et aktsionäridel ja võlausaldajatel on jätkuvalt õigus uurida asjaomaseid dokumente vähemalt üks kuu enne omandatava äriühingu üldkoosolekut, võiks kaaluda võimalust, et liikmesriikidel võimaldatakse otsustada, kas ja millistel juhtudel oleks omandava äriühingu üldkoosoleku heakskiit nõutav. Sellist paindlikkust tuleks võimaldada vähemalt juhtudel, mis hõlmavad sajaprotsendilise osalusega tütarettevõtja vara üleminekut ja sellise tütarettevõtja omandamist, kelle emaettevõtja omab 90 % aktsiatest, mille suhtes juba praegu kohaldatakse teatavaid eeskirju (kolmanda direktiivi artiklid 24 ja 25).

²² Direktiivi 78/855/EMÜ artikkel 13 ja direktiivi 82/891/EMÜ artikkel 12.

3. LISA

Täiendavad lihtsustamismeetmed äriühinguõiguse valdkonnas (teatise 3.2. jagu)

1. ÄRIÜHINGUÕIGUSE ESIMISE JA ÜHETEISTKÜMNENDA DIREKTIIVI KOHASED AVALDAMISKOHUSTUSED

Eelkõige **äriühinguõiguse esimese direktiivi** kohaselt peavad äriühingud avaldama teatava liikmesriikide äriregistritesse kantava teabe lisaks ka **liikmesriikide ametlikes väljaannetes**. Enamikul juhtudel kaasnevad kõnealuse avaldamisega äriühingutele lisakulud.

Alates 2007. aasta jaanuarist peavad liikmesriigid andma äriühingutele võimaluse esitada nõutavad dokumendid ja andmed elektrooniliselt (esimese direktiivi artikli 3 lõige 2). Asjaomane teave on elektrooniliste äriregistrite kaudu kättesaadav kõigile kolmandatele osalistele kõigis liikmesriikides ning Euroopa Äriregister hõlbustab täiendavalt juurdepääsu liikmesriikide äriregistritele. Seepärast on registrisse kantud teabe avaldamise kohustus liikmesriikide ametlikes väljaannetes muutunud liigseks, seda enam, et ametlikud väljaanded ei esita sageli terviklikku teavet, vaid ainult viite registrile. Ametlike väljaannete seda ülesannet on seega kerge asendada lihtsa registriteenusega, mis annab teavet registri viimastest muutustest.

Selleks et võimaldada äriühingutel kulusid kokku hoida, tuleks tühistada esimese direktiivi artikli 3 lõike 4 kohane avaldamiskohustus liikmesriikide ametlikes väljaannetes. Lisaks sellele ei tohiks liikmesriigid nõuda lisaks kõnealuse artikli 3 lõike 2 kohasele teabe avaldamisele ka avaldamist liikmesriikide ametlikes väljaannetes, kui avaldamisega kaasnevad äriühingutele lisakulud.

Äriühinguõiguse üheteistkümnendas direktiivis sätestatakse teatavad avalikustamismõõdu eelkõige **filiaalidele**.

Kõnealuste eeskirjadega kaasnevad äriühingutele topehtkulud: äriühingud peavad tagama teatavate äriühinguga seotud dokumentide tõlkimise selle liikmesriigi kohalikku keelde, kus filiaal asub, ning nad peavad registreerima asjaomased dokumendid ja nendes sisalduva teabe koos filiaali käsitleva teabega filiaali asukoha äriregistris. Liikmesriikide eeskirjadega, milles on kindlaks määratud tõestatud tõlke üksikasjad, kaasnevad tihti liigsed nõuded (tõestamistoimingud jne), mis täiendavalt suurendavad kulusid.

Selleks et vähendada kulusid vastuvõetava tasemeni on oluline, et filiaali asukohaliikmesriigile oleks teises liikmeriigis koostatud tõestatud tõlge vastuvõetav. See kohustus peaks kehtima vähemalt siis, kui asjaomase teise liikmesriigi õigus- või haldusasutused on väljaantud sertifikaadi heaks kiitnud. Seetõttu tuleks üheteistkümnenda direktiivi artiklit 4 vastavalt kohendada.

Samas on filiaalide asutamise puhul võimalik täiendav lihtsustamine. Elektrooniliste äriregistrite olemasolu kõikjal Euroopas võimaldab registritel üksteisega suhelda. **Projekti BRITE** raames saab kasutada ühist mitmekeelset liidest, mis võimaldab juurdepääsu registritele **Euroopa Äriregistri (EBR)** kujul, et Euroopa kodanikud ja äriühingud saaksid ära kasutada kõnealuse tehnoloogia kõiki eeliseid. Komisjon soodustab jätkuvalt kõnealust tööd, et valmistada ette üheteistkümnenda direktiivi tulevast läbivaatamist, millega

võimaldatakse vähendada halduskoormust seoses filiaali asutamisega teises liikmesriigis, eriti tänu pakutavale võimalusele esitada filiaali nõutavad andmed selles liikmesriigis, kus emaettevõtja on registreeritud²³.

2. EUROOPA ÄRIÜHINGU REGISTRIJÄRGNE ASUKOHT

Hiljemalt 2009. aastal esitab komisjon aruande Euroopa äriühingu põhikirja kohta kooskõlas kõnealuse põhikirja artikliga 69²⁴. Kõnesoleva põhikirja, eriti artiklis 69 loetletud küsimuste, põhjalik uuendamine tundub teostatav üksnes asjaomasele aruandele tuginedes.

Samas on Euroopa äriühingu (SE) põhikirja artikliga 7 muu hulgas ette nähtud, et SE registrijärgne asukoht on samas liikmesriigis, kus asub tema peakontor, ning lisaks võimaldatakse sellega liikmesriigil ette näha, et tema territooriumil registreeritud SEde registrijärgne asukoht ja peakontor peavad olema samas kohas.

Euroopa Ühenduste Kohtu kohtupraktikast lähtuvalt, nt otsus kohtuasjas C-208/00 („Überseering”, 5. november 2002), võidakse kaaluda SE põhikirja artikli 7 muutmist.

²³ Sama põhimõtet tuleks kohaldada ka siis, kui registreeritakse **Euroopa majandushuvigrupi asutis**, mis paikneb liikmesriigis, kus ei ole huvigrupi ametlik asukoht (nõukogu määruse, mis käsitleb Euroopa majandushuvigrupi, artikkel 10 (nõukogu määrus (EMÜ) nr 2137/85, 25. juuli 1985, Euroopa majandushuvigrupi kohta (EÜT L 124, 15.5.1990, lk 52)).

²⁴ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2157/2001, 8. oktoober 2001, Euroopa äriühingu (SE) põhikirja kohta (EÜT L 294, 10.11.2001, lk 1).

4. LISA

Raamatupidamise ja auditeerimise valdkonna lihtsustamismeetmed VKEdes jaoks (teatise 4. jagu)

Käesoleva lisa eesmärk on visandada ja kirjeldada põhjalikumalt üksikmeetmeid ning kuidas väikesed ja keskmise suurusega äriühingud võivad nendest kasu saada. Kõnealuseid meetmeid selgitatakse järgmises järjekorras.

1. Kategooria „mikroettevõtjad” kasutusele võtmine
2. VKEdele kehtestatud piirmäärad
3. Väikeste ettevõtjate vabastamine avaldamiskohustustest
4. Erandite laiendamine keskmise suurusega ettevõtjatele, kellel ei ole erilisi väliskasutajaid
5. Lihtsustamine kõikide äriühingute puhul

1. KATEGORIA „MIKROETTEVÕTJAD” KASUTUSELE VÕTMINE

Komisjon kaalub neljandas direktiivis kasutusele võtta mikroettevõtja kategooria, et märgatavalt hõlbustada lihtsustamist kõige väiksemate piiratud vastutusega äriühingute puhul. Selline kategooria on kasutusele võetud juba mitmes liikmesriigis.

Aluseks võiks võtta komisjoni 2003. aasta soovitus²⁵ sätestatud määratluse, mille kohaselt mikroettevõtjaid on äriühinguid, kellel on alla kümne töötaja, alla kahe miljoni euro suurune käive ning bilansi üldsumma alla kahe miljoni euro. Samas on varasemad konsultatsioonid liikmesriikidega näidanud, et komisjoni 2003. aasta soovituses sätestatud piirmäärad on raamatupidamise ja auditeerimise jaoks nähtavasti liiga kõrged. Kõnealuses soovituses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks määratletud piirmäärad on palju kõrgemad kui neljanda direktiivi kohased piirmäärad ning seepärast tähendaks asjaomaste erandite täielik kasutamine väikeste äriühingute jaoks peaaegu neljanda direktiivi kehtetuks tunnistamist. See ei tundu olevat soovitav tulemus, kuna ka paljud väikesed äriühingud vajavad piiriülesteks investeeringuteks ja äriühingu tegevuseks ühtlustatud raamatupidamisnõudeid.

Seepärast peaks neljanda direktiivi kohane mikroettevõtja määratlus lähtuma madalamatest piirmääradest kui 2003. aasta soovituses sätestatud. Komisjon soovib konsulteerida järgneva esialgse mikroettevõtja määratluse osas:

- alla kümne töötaja,
- bilansi üldsumma alla 500 000 euro ning

²⁵ Komisjoni soovitus K(2003)1422, 6. mai 2003, mikroettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

– käive alla 1 000 000 euro.

Liikmesriikidel võimaldatakse jätta sellised mikroettevõtjad raamatupidamisdirektiividest täielikult välja ning mikroettevõtjate suhtes kohaldatakse erandit seoses kõnealuste direktiivide kohaste kohustuslike audititega. Sellest tulenevalt võivad riiklikud asutused lubada mikroettevõtjatel kasutada liikmesriigi tasandil lihtsamat raamatupidamisraamistikku (siseriiklike nõuetega on tavaliselt ette nähtud raamatupidamine seoses maksuaruandlusega), nii et neljanda direktiivi muutmise tulemus võiks olla märkimisväärne halduskoormuse vähendamine mikroettevõtjate jaoks.

2. VKEDELE KEHTESTATUD PIIRMÄÄRADE ÜLETAMINE

Praegu peab väike ettevõtja vastama juba keskmise suurusega äriühingule kehtestatud raamatupidamis- ja auditeerimisnõuetele, kui äriühing ületab piirmäära kahel järjestikusel aastal. Samas ei võeta neljanda direktiivi artikli 12 kohase kaheaastase perioodiga arvesse VKEde tegelikke majandustsükleid. Sageli kulub väikesel ettevõtjal üle kahe aasta äritegevuse kasvu kindlustamiseks. Võimalus, et edukas äriühing ületab piirmäärad lõplikult, on palju suurem viie aasta möödudes. Kui äriühing ületab piirmäärasid ja mingil põhjusel (nt majandusraskused, seadusega kehtestatud kõrgemad piirmäärad, jne) langeb jälle allapoole piirmäärasid, siis on kõnealuse direktiiviga ette nähtud, et (nüüd jälle väike) äriühing kohaldab vähemalt kahe aasta jooksul keskmise suurusega äriühingu suhtes kohaldatavaid sätteid. Viieaastane periood piirmäärasid ületavate äriühingute puhul ja aastane periood äriühingute puhul, kes langevad allapoole piirmäärasid, suurendaks paindlikkust ning vähendaks kindlasti võimalikku halduskoormust, mis tuleneb kehtiva eeskirja kohasest kaheaastast perioodist.

Raamatupidamisdirektiivides on väikesed ja keskmise suurusega äriühingud määratletud kui äriühingud, kes täidavad järgmise kolme kriteeriumi (pärast direktiivi 2006/46/EÜ muutmist „piirmäära”) nõudeid:

	„Väikesed” (Artikkel 11 äriühingud)	„Keskmise suurusega” (Artikkel 27 äriühingud)
Käive	8 800 000 eurot	35 000 000 eurot
Bilansi üldsumma (st koguvara)	4 400 000 eurot	17 500 000 eurot
Töötajate arv	50	250

Eespool nimetatud direktiiviga suurendati asjaomaseid piirmäärasid umbes 20 % võrra. Sellega võimaldatakse liikmesriikidel pakkuda väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele hiljemalt 2008. aasta keskpaigaks võimalust saada tänu eranditele lihtsustamisest täiendavat kasu.

Samas tuleks piirmäärade kohandamise korda lihtsustada. Praegu on artikliga 53 ette nähtud, et nõukogu kohandab piirmäärasid komisjoni ettepanekul; Euroopa Parlament ei osale kõnealuses menetluses. Lisaks on asutatud artikli 52 kohane komitee. Võiks kaaluda, et

tulevikus kohandab piirmäärasid komisjon, keda abistab uue regulatiivmenetluse raames IASi määruse kohaselt loodud raamatupidamise regulatiivkomitee; nõukogul ja Euroopa Parlamendil oleks kontrollimisõigus. Võrreldes mõnevõrra tülika kohaldamisega nõukogus, võimaldaks kõnealune uus menetlus piirmäärasid hõlpsamalt ja kiiremini kohandada.

3. VÄIKESTE ETTEVÕTJATE VABASTAMINE AVALDAMISKOHUSTUSTEST

Väikeste äriühingute suhtes kohaldatavad avaldamisnõuded põhjustavad suurt halduskoormust. Seepärast soovib komisjon tühistada asjaomased nõuded kõnealuse kategooria puhul. Raamatupidamisaruannete avaldamine ei ole väikeste äriühingute puhul nii oluline, kuna aruandeid kasutab vaid piiratud arv sidusrühmi, nagu krediitiasutused ning varustajad, kellel on võimalik vahetult asjaomaselt äriühingult finantsteavet küsida. Seepärast tooks täielik vabastamine avaldamisnõuetest väikestele äriühingutele märgatavat kasu, millega ei kaasneks märkimisväärt negatiivset mõju.

4. ERANDITE LAIENDAMINE ÄRIÜHINGUTELE, KELLEL EI OLE ERILISI VÄLISKASUTAJAID

Selliste äriühingute suhtes, kelle raamatupidamisaruannete väliskasutajate arv on piiratud, tuleks kohaldada vähem nõudeid. Sellest tulenevalt teeb komisjon ettepaneku võtta vastu riskipõhine lähenemisviis, et vähendada kõnealuste äriühingute halduskoormust. See võimaldaks järgmistel keskmise suurusega äriühingutel kasutada väikeste äriühingute suhtes kohaldatavat korda:

- äriühingud, mille juhid on samuti omanikud: näiteks tegevdirektor on põhiaktsionär või osanik (tingimusel, et ühegi teise osaniku osalus ei ületa 5 %);
- neljanda direktiivi artikli 1 teise lõigu ja artikli 47 lõike 1a reguleerimisalasse kuuluvad piiramatult vastutusega äriühingud.

5. LIHTSUSTAMINE KÕIKIDE ÄRIÜHINGUTE PUHUL

Konsolideerimine

Neljanda direktiivi artikliga 57 võimaldatakse liikmesriikidel kasutada teatavatel tingimustel võimalust mitte esitada auditeeritud raamatupidamisaruandeid teatavate kontserni tütarettevõtjate kohta. Tuleks julgustada artikli 57 täielikku kasutamist, eriti, kui asjaomased tütarettevõtjad on väikesed või keskmise suurusega ettevõtjad. Kõnealune erand oleks väikestele äriühingutele kohustuslik. Tuleks uurida liikmesriikidele pakutavat täiendavat võimalust, kuidas kõnealuses olukorras saaks keskmise suurusega äriühingud vabastada kohustuslikust auditist. Peamine põhjus on selles, et kohustuslikku auditit käsitleva direktiivi artikli 27 punktiga a kehtestatakse kontserni audiitori vastutus.

Täiendav lihtsustamine oleks võimalik, kui selgitatakse IASi määruse 1606/2002 ning seitsmenda direktiivi vahelist suhet. Tuleb selgitada, kas emaettevõtjad, kelle tütarettevõtjad ei oma märkimisväärt majanduslikku tähtsust (seitsmenda direktiivi artikkel 13), on hõlmatud IASi määrusega ning peavad seega koostama rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohase raamatupidamisaruande. Märgatava lihtsustamise võib saavutada, kui tühistada nõue esitada konsolideeritud aruanne või rahvusvaheliste

finantsaruandlusstandardite kohane raamatupidamisaruanne juhul, kui tegemist on üksnes kõnealuste tütarettevõtjatega. Lisaks sellele on konsolideeritud aruannete esitamise nõue koormav selliste emaettevõtjate jaoks, kus kontserni põhiomanik on füüsiline isik, ning selle nõude saaks tühistada.

Edasilükkunud maksudega seotud raamatupidamine

Aruannete koostajatelt saadud tagasiside kinnitab, et edasilükkunud maksudega seotud raamatupidamine (neljanda direktiivi artikli 43 lõike 1 punkt 11) on üldiselt äriühingutele koormav. Lisaks on aruannete koostajad ja sellised kasutajad nagu krediidasutused ja krediidireitinguasutused kinnitanud, et edasilükkunud makse käsitlevat teavet (esitatud bilansis või märkustes) ei käsitleta otsustamise seisukohast vajalike andmetena. Kui aruannete koostajad ja kasutajad nõustuvad, et selline teave on ebaoluline, teeb komisjon ettepaneku kõnealuse nõude tühistamise kohta, et vähendada VKEde halduskoormust märgatavalt.

Avalikustamisnõue

Raamatupidamisdirektiividega on ette nähtud mitmeid avalikustamisnõudeid. Kõnealuste direktiivide muutmiselega on asjaomaste nõuete arv iga kord suurenenud. Selliste avalikustamisnõuete kuhjumine võib olla koormav eriti VKEde jaoks, kuid tuleb kaaluda nende nõuete tähtsust raamatupidamisaruannete kasutajate jaoks. Väikeste ettevõtjate suhtes kohaldatakse juba märkimisväärsed erandeid, mis võimaldavad neil avalikustada teavet lühendatud kujul.

Seepärast on komisjon saanud julgustust uurida täiendavaid võimalusi kõnealuste nõuete tühistamiseks. Esimene analüüs näitab, et võiks kaaluda järgmiste avalikustamisnõuete tühistamist:

- nõue avalikustada selgitus asutamisväljaminekute kohta (artikli 34 lõige 2),
- nõue avalikustada puhaskäive liigendatuna tegevusliikide ja geograafiliste turgude järgi (artikli 43 lõike 1 punkt 8).